

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Åsmund Andersen, 75531597

Protokoll for Arbeidsutvalget for marin verneplan i Nord-Norge

Dato: 12.06.2024

Medlemmer tilstede:

Inge Arne Eriksen, Bivdu
Runa Gudmundsdottir Jonassen, Fiskeridirektoratet
Heidi Marie Gabler, Statsforvalteren
Norith Echbo, Sabima
Eli-Kristine Dahl Lund, Norges fiskarlag/Nord fiskarlag
Kine Mari Karlsen, Sjømat Norge

Fraværende medlemmer:

Tore Hansen, Norges Kystfiskarlag
Johan Arne Hansen, samisk representant
KS

Sekretariat:

Inge Berg, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Åsmund Andersen, Statsforvalteren i Nordland

Observatører:

Ann Magnhild Solaas, Fiskeridirektoratet
Tor-Are Vaskinn, Fiskebåt

Sak 1. Velkommen og presentasjon

Heidi Marie Gabler innledet møtet med å ønske velkommen og orientere om at formålet med møtet var å gå gjennom Statsforvalterens forslag til tilrådning av Andfjorden marine verneområde. Gabler gikk videre gjennom Arbeidsutvalgets mandag og sammensetning. KS har meldt at de ikke stiller på dette møtet. Kystfiskarlaget og en av de samiske representantene var fraværende. Gabler orienterte om at det ville bli skrevet protokoll fra møtet. Protokollen vil bli sendt ut to ganger på epost. Første

gang svarer du bare dersom du har innspill til protokollen. Andre gang må alle medlemmer bekrefte godkjenning av protokollen med å svare på eposten. Dette siden møtet ble arrangert som teamsmøte og det er vanskelig å få organisert at alle får signert protokollen på vanlig måte.

Sak 2. Gjennomgang av prosess og tilrådning

Inge Berg fortalte i korte trekk hva Statsforvalteren har gjort siden forrige møte i Arbeidsutvalget (19.11.2022). Det ble gjennomført høring av verneplanen våren 2023, med tre måneders høringsfrist. I høringsperioden ble det gjennomført blant annet to folkemøter på Senja, et i Harstad og et på Andøya. Det kom totalt inn 33 innspill til høringen. På grunn av fylkestingsbehandling ble det gitt utsatt frist på høringa, og det siste innspillet kom ikke inn før oktober 2023. Gjennom merknadsbehandlingen ble det mer tydelig hvilken aktivitet som Forsvaret og forsvarsindustrien holder på med i Andfjorden. Statsforvalteren fant grunn til å skjerpe inn verneforskriften i forhold hva som skal være tillatt av detoneringer i verneområdet. Det medførte behov for å gjennomføre en ny begrenset høringsrunde. Berg viste til at dette er det siste møtet i verneprosessen før tilrådingen sendes til Miljødirektoratet, noe Berg håper skal skje før sommerferien.

Videre gikk Berg gjennom tilrådingen med fokus på endringene som Statsforvalteren foreslår fra høringsutkastet. De viktigste endringene er:

- Statsforvalteren tilrår et todelt verneområde, der ytre Selfjorden tas ut, mens indre Selfjorden fortsatt er en del av verneplanen.
- Det er gjort justeringer av vernegrensen på rundt havnene på Bleik og Andenes etter innspill fra Andøy kommune.
- Statsforvalteren har flyttet grensen lengre ut utenfor akvakulturanlegget på Kvalnes og det planlagte anlegget i Breivika, sånn at de planlagte avløpsledningene og den mest belastede utslippsresipienten kommer utenfor vernegrensene.
- Referanseområdet for vannovervåking er flyttet fra sone A til referanseområdene for fiske med henholdsvis bunntål og snurrevad (sone D).
- Statsforvalteren tilrår at Forsvarets og forsvarsindustriens detoneringer bare skal foregå i skyte- og øvingsfeltene, og da med unntak for sone A, B, C og D.
- Statsforvalteren tilrår at det gis unntak fra vernebestemmelsene for nye avløpsanlegg inntil 50 pe.
- Statsforvalteren tilrår at det etableres et lokalt verneområdestyre med egen forvalter.

Etter gjennomgangen ble det åpnet for spørsmål til presentasjonen.

Inge Arne Eriksen mente at det burde settes mer restriktive krav om rensing av avløpsanlegg fra land. Eriksen spør om det vil bli satt klar grense for rensing av avløp? Berg svarer at Statsforvalteren har vurdert avløpsregelverket som tilstrekkelig for å ivareta verneområdet i forhold til dette. Nye EU-krav gjør også at det snart vil komme nye skjerpede regler på området. Berg viser til at størrelsen på utslippene fra avløpssektoren i praksis er så små sammenliknet med utslippene fra akvakulturnæringen at det samsvarer dårlig å være for restriktiv i forhold til utslippene fra små avløpsanlegg.

Tor-Are Vaskinn viser til referanseområdene for fiskeri og spør om det er laget en plan for oppfølging av disse eller om det bare er en ny stenging av fiskefelt. Berg svarer at det ikke er laget noen oppfølgingsplan for bruk av områdene, men at dette vil bli konkretisert i en forvaltningsplan.

Vaskinn spør videre om man kommer til å stille krav til opprydding av nedfall fra rakettoppskytingen til Andøya Space? Berg svarer at det ikke vil bli satt krav til dette i verneforskriften, men viser til at

Miljødirektoratet kjører en parallell prosess der Andøya Space må underlegge seg en utslippstillatelse etter forurensningsloven.

Sak 3. Innspill fra medlemmene i Arbeidsutvalget

Hver av medlemmene i Arbeidsutvalget fikk anledning til å komme med innspill til tilrådingen.

Runa Gudmundsdottir Jonassen, Fiskeridirektoratet

- Jonassen viser til at det ikke legges opp til dispensasjonsadgang til opprensning av fiskeredskaper i sone B og C, og mener dette er uheldig. Det vil bli fisket nært sone B og C og fiskeredskaper kan drive inn i områdene.
- Jonassen stiller spørsmål til om hvorfor det er nødvendig med et forbud mot utslipp av lusemidler i verneområdet dersom de ikke påvirker verneverdiene.
- Jonassen viser til at Statsforvalteren har fulgt fiskeridirektoratets innspill om å fjerne «tradisjonell» i punktet i verneforskrift om låssetting, men har isteden spesifisert at låssettingen gjelder artene sild, sei og makrell. Jonassen viser til at naturen er under endring og fiskeriene likeså, og at det derfor burde bare stå «låsetting» uten spesifisering.
- Jonassen viser til Statsforvalterens beskrivelse av fiskeriene på side 10, og foreslår å endre denne da den er delvis feil. Jonassen viser til beskrivelsen i fiskeridirektoratets innspill fra forrige høringsrunde.

Inge Arne Eriksen, Bivdu

- Eriksen viser til at det foreligger uavklarte rettigheter til både fiskeri og laksefiske. Dette gjelder ikke bare samiske interesser, men også lokalbefolkningen generelt. Eriksen mener at dette bør synliggjøres i tilrådingen.
- Eriksen sier at det viktigste i denne saken er at disse rettighetene ikke kan overstyres av plan- og bygningsloven.
- Eriksen mener at økosystemforvaltning i større grad burde vært lagt til grunn for vernet. Eriksen mener det burde vært satt krav til lukkede anlegg i nærheten av verneområdet og er imot å tillate utslipp av lusemidler i verneområdet. Eriksen mener også at verneforskriften er for lite restriktiv overfor forsvarrets og forsvarsindustriens skyte- og øvingsaktivitet i verneområdet.

Eli-Kristine Dahl Lund, Nord fiskarlag

- Lund sier Fiskarlaget i stor grad i slutter seg til fiskeridirektoratets innspill.
- Lund fremhever at Fiskarlaget er fornøyd med prosessen og viser til at de har blitt involvert og hørt på.
- Lund mener det er bra at skyte- og øvingsaktiviteten i verneområdet er blitt innstrammet, og at den godt kunne vært regulert enda mer.
- Lund sier at referanseområdenes funksjon ikke er forenelig med detoneringer, da de skal vise en normalsituasjon.
- Lund mener det må komme fram at Fiskarlaget har klaget på uheldig støy på fiskefeltene fra virksomheten til Andøya Space.
- Lund viser til beskrivelsen av fiskeriene i verneområdet, og mener det må komme tydeligere fram at det pågår et viktig blåkveitefiske sommerstid.
- Ellers fremheves behov for opprydding av fiskeredskaper og nedfall fra Andøya Space sin virksomhet.

Kine Mari Karlsen, Sjømat Norge

Karlsen viser til at det er positivt at det i tilrådingen er tatt hensyn til flere av ønskene til akvakulturnæringen. Karlsen ramser videre opp noen punkter som ønskes bedre spesifisert i tilrådingen:

- I forslaget til forskrift står det at "Verneområdet omfatter overfalte, vannsøylen og sjøbunnen". Det er uklart om restriksjonene inkluderer overflate eller ikke, fordi det er beskrevet på ulike måter i dokumentet. Det anbefales å klargjøre dette tydeligere.
- I forslaget til forskrift står det at " Akvakultur som ikke er i strid med verneformålet". Det er uklart hva som menes med "i strid med verneformålet". Dette bør spesifiseres. Det bør også spesifiseres hva slags oppdrett som kan tillates i verneområdet..
- Karlsen viser til at det i verneforskriften er tatt bort punkter knyttet til akvakultur, og mener man må ta høyde for at det kan komme nye anlegg i verneområdet i framtiden.
- Karlsen viser til at det på side 25 i tilrådingen er ramset opp hvem som støtter de ulike grensealternativene, og ønsker at det kommer fram at Sjømat Norge støtter alternativ B.
- Karlsen sier at Sjømat Norge støtter Fiskeridirektoratets innspill om å tillate utslipp av lusemidler i verneområdet.

Norith Eckbo, Sabima

- Eckbo viser til at det har vært en lang og god prosess.
- Eckbo viser til at tilrådingen innledningsvis skriver at folk flest i liten grad vil merke vernet. Eckbo mener at man ha som utgangspunkt at vernet vil gi positiv effekt på omgivelsene rundt.
- Eckbo sier at Sabima støtter høringsinnspillene til FNF Troms og WWF om at både indre og ytre Selfjorden burde vært inkludert i vernet.
- Eckbo viser til verneformålet om å holde verneverdiene uten større grad av påvirkning er noe vagt. Det burde vært beskrevet tydeligere forventninger om at vernet skal ha positive effekter på verneverdiene.
- Eckbo mener det er viktig at vernebestemmelsene ikke vanskeliggjør restaureringstiltak.
- Eckbo mener arbeidet med forvaltningsplan blir viktig. Det er viktig at det settes effektmål, og at man har en adaptiv forvaltning av verneområdet der det gjøres justeringer underveis.

Sak 4 Godkjenning av protokoll

.....
Runa Gudmundsdottir
Jonassen
(Fiskeridirektoratet)

.....
Inge Arne Eriksen
(Bivdu)

.....
Heidi Marie Gabler
(Statsforvalteren)

.....
Norith Echbo
(Sabima)

.....
Eli-Kristine Lund
(Fiskarlaget Nord)

.....
Kine Marie Karlsen
(Sjømat Norge)

